

Отчетен доклад за дейността на НЧ,,Искрица 1901“с.Скобелево, общ.Димитровград през 2022г.

Уважаеми читалищни членове,

И през 2022г.цялостната читалищна дейност се реализира под ръководството на читалищното настоятелство,което в пълно единодействие планираше,ръководеше и организираше културно-образователна дейност в селото.

Както знаете настоятелството функционираше в следния състав: Емил Маринов-председател;Янка Христовова-секретар;Тинка Янева-библиотекар;Жека Костадинова-касиер и Недялка Георгиева-член.Усилията бяха насочени в изпълнение на годишната културна програма на НЧ,,Искрица 1901“с.Скобелево и тази на общ.Димитровград.

I.Библиотечно-информационна дейност

Съгласно договора с кмета на общината 50% от държавната субсидия се заделя за тази дейност.Тук влизат хонорарите на библиотекаря и ръководителите на клубове и кръжоци; закупуване на нови книги,канцеларски разходи,литературни прояви / честване годишнини на поети и писатели,поетични конкурси,книгоиздаване и други./за 2022г.За целта са изразходени 10923,74лв.

Две крупни културни прояви в селото съдействаха за активизиране на дейността на библиотеката.Изготвени бяха редица библиографски справки и заета литература за Априлското въстание и Яворовите тържества.Постигна се както културен, така и образователен ефект за населението.Клуб „Библиотека“ с ръководител Тинка Янева и кръжок по художествено слово с ръководител Янка Христовова,допринесоха децата да научат

повече за Априлското въстание, за поезията на Ботев, Вазов, Яворов и други.

Традицията стана ежегодна, на площада в деня на детето - 01.06. да поставяме началото на лятната работа с децата. Родители и ученици се информират относно програмата за лятната работа под девиза „Моето лято в моето родно село“. Децата по желание се записват в съответен клуб, кръжок или самодеен колектив. И през 2022 г. лятната работа приключи с литературно-музикална програма, викторини и изложби, които показаха наученото. Кръжокът по Краезнание с ръководител Янка Христовова допринесе осезателно някои деца да показват интерес към историята на родния край. За пример ще посочим Алекс Райчев, Радка Христова, Златомира Стоянова, Християна Стойчева, Моника Владимирова. В кръжока по изобразително изкуство децата, под ръководството на Калина Тонева, представят рисунки, които изразяват развитие на естетически усет у тях. Най-сериозен проблем си остава посещаемостта. Голяма част от родителите подценяват ползата от участието на децата в различните форми на занимания в читалището. Някои споделят, че след приключване на учебните занятия не е необходимо ново натоварване. Добре е правилно да се разбере, че тук знанията се поднасят под формата на игра или други забавления, което в никакъв случай не е повторение на учебния процес.

Читалищното настоятелство може да се похвали с факта, че през 2022 г. наред с традиционния Национален конкурс под мотото „И поглед вечно устремен напред, към утрешния ден“ /П.К. Яворов/ беше поставено началото на Международен поетичен конкурс. За жури в Националния поетичен конкурс бяха избрани за председател - Атанас Капралов, директор на НЛМ гр. София и членове - ак. Марин Кадиев - председател на СНП и Тодорка Николова - член на СНП в България. Първа награда беше връчена

на талантливия поет от гр.Варна-Станислав Пенчев;втора награда-Величка Петрова от гр.Димитровград;трета награда на Радка Гочева от с.Бузовград,общ.Мъглиж.Имаше и поощрителни и посмъртни награди.

Международното жури беше в състав - Лада Баумгарден-Германия президент на МПГ; Наталия Романова-поет от Русия; Юлия Ольшевская-Хаитцетбюлер-Германия.

Всички участници от чужбина получиха диплом и български сувенир,които бяха изпратени по,,Спиди“ до Международната писателска гилдия в Германия.

Срещите с поета Атанас Капралов и Никола Герджиков допринасят за засилване интереса към литературата и повишаване на читателския интерес.

През 2022г.имаме записани 121 читатели.Посещенията са 337 а заетите книги 400 броя.Има ръст в читателското търсене след преминаване на пандемията.Библиотекарката Тинка Янева и през 2022г.допринесе много за разгръщане на движението „Дари книга“.Новопостъпилите 294 броя книги бяха инвентаризирани и вписани в книгата за движение на библиотечния фонд.Отчислени бяха 39 броя книги,поради изхабеност.През 2022г.беше извършена инвентаризация на българската литература.

Значителни партньорства с НЛМ гр.София,с ОУ,,Васил Левски“ с.Ябълково,със СНП в България и други допринасят за активизиране интереса на подрастващото поколение към литературта и възпитаване у тях на морални ценности.Следва да продължат усилията на читалищното настоятелство за разнообразяване формите и средствата на работа с населението,за постигане на още по-добър образователен и възпитателен ефект.

II. Културно-масова дейност и художествена самодейност

През 2022г. благодарение на факта, че пандемията започна да отшумява отново се възвръщаше традиционния ритъм на културния живот в селото. „Бабин ден“, Деня на лозаря, Деня на самодееца, 3-ти март, 8-ми март бяха отбелязани при ограничено присъствие на хора и с отправяне на он-лайн поздравления, тъй като в първото тримесечие на 2022г. имаше заповед на кмета на общината за въвеждане на ограничителни мерки.

Четири крупни културни прояви оставиха сериозен отпечатък в паметта на родолюбивите Скобелевци. На 08.05.2022г. на площада цареше истинско вълнение у хората, в очакване да се види нещо различно от всеки друг път. Революционните песни и стиховете на Ботев изпълнени от самодейният ни колектив под ръководството на Латка Иванова прибавиха допълнителни емоции към преживяванията у присъстващите. Кратка пауза, след което над 40 души в бунтовнически дрехи, с оръжия и гърмежи и кратки послания представиха епизод от Априлското въстание. Умело пренесоха хората в онази мрачна епоха „на живот и на смърт“, когато родолюбиви българи жертват най-ценното живота си, в името на свободата.

Благодарение на Национално дружество „Традиция“ гр. Нова Загора, гр. Сливен и гр. Стара Загора възстановката беше представена много сполучливо. Читалищното настоятелство изказва най-сърдечна благодарност на бившите Скобелевци Роза и Тончо Тоневи участници в дружество „Традиция“, които имат основен принос за реализиране на тази вълнуваща културна проява.

По интересен начин беше представена ролята и значението на фолклорната група по повод 20 годишния и юбилей през м. май 2022г. Подчертан беше огромния принос на художествения

ръководител Латка Иванова, а също така и значението от отговорното участие на всеки един самодеец от групата. Издаден беше юбилеен сборник „С духа на времето“ с творчески съставител секретаря на читалището Янка Христовова, в който са отразени кратки характеристики на всеки един участник в културния кипеж в селото през последните 20 години. Сборника, тази скромна летопис на нашето време показва, че въпреки предизвикателствата / затихващите функции на селото / българският дух е жив в сърцата на Скобелевци и ще пребъде в поколенията след нас. Издаването на сборника беше спонсорирано с 200лв. от Таня Тенева –дъщеря на покойната дългогодишна самодейка Иринка Дойчева и 100лв.от,,Инженеринг ЕАД“ гр.Димитровград, останалите 100лв.бяха заплатени от читалището На празника бяха поднесени топли приветствия и прекрасни изпълнения на народни песни от читалищата на с.Крум, с.Ябълково, с.Сталево,с.Върбица и с.Горски извор.

В традиция се превърна отбелязването на деня на независимостта 22.09.,на който програмата е предимно на Скобелевските деца. На този ден те показват на своите родители какво са научили през лятната ваканция,участвайки в читалищния проект „Моето лято в моето родно село“.Отговорните деца, като Алекс,Радка,Златомира,Християна,Моника,Божидар активно се включват в отговорите на въпросите от викторината,по краезнание,декламират стихове на Вазов,Ботев,Яворов, Славейков и други.В представената изложба с рисунки личи естетическия усет на някои от тях – Радка,Златомира,Христиана. Голяма е заслугата за това на ръководителката на кръжока по изобразително изкуство Калина Тонева.

Най-популярни и като емблема на Скобелево си остават Яворовите октомврийски дни,които за пръв път през

2022г.преминаха с организиране не само на Национален поетичен конкурс,но и такъв с Международно участие.Журито за Националния конкурс беше в състав:Председател - Атанас Капралов – директор на НЛМ гр.Пловдив и членове – акд.Марин Кадиев – председател на СНП гр.Пловдив и Тодорка Николова – член на СНП и МПГ. На класираните от НПК бяха връчени диплом,плакет и парични награди съответно 350лв.,200лв.,150лв. Първата награда беше осигурена от нашите многократни спонсори Таня и Тенчо Теневи – арендатори на земеделска земя.Поетичните изпълнения и през 2022г.бяха съчетани с изяви на арменски,турски и български народни танци от Национално дружество за просвета и култура „Ереван“гр.Пловдив; македонски революционни песни от мъжка вокална група на с.Тракия,обл.Ст.Загора; танците на детска формация „Галаксико“ гр.Димитровград.Тази година по инициатива на художествения им ръководител Тихомир Митев специално за Скобелево беше подготвен танц на фона на изпълнение на стихотворението на Яворов „Две хубави очи“.

Неизменно,нашия самодееен колектив с изпълнение на песен по стихове на Яворов и този път постави началото на поетична атмосфера в залата.Блестящото изпълнение на песен за България от Латка Иванова допринесе за засилване на патриотичните чувства у присъстващите.Духовия оркестър на общ.Димитровград създаде за пореден път строга и тържествена атмосфера на Яворовите тържества в Скобелево,придобили в последните години национална популярност,а през 2022г.и международна. ЧН полага усилия всеки празник да се отбелязва подобаващо. Няма да анализираме всички тържества,тъй като това изисква много време,но ще припомним – 01.06. Ден на детето; „Петдесетница“; Деня на Независимостта; Деня на Будителите; Коледа,които допринасят също за по-пълното задоволяване

духовните потребности на хората.

И в бъдеще ЧН следва да полага усилия за търсене на разнообразни форми и средства в културната дейност, за по-голям обхват на населението и възпитаване на морални ценности у него. Тук голяма е ролята на художествената самодейност и особено на групата за автентичен фолклор – нейното участие в почти всяка културна проява в селото. Благодарение на положените усилия през 2022г. кризата по отношение състава на самодейния колектив беше преодоляна. Тук ЧН изказва благодарност за проявеното чувство на отговорност и родолюбие от Минка Атанасова, Недялка Тонева, Стоянка Николова и Зинаида Монева. Тяхното участие подпомогна съживяването на фолклорната група, в която твърдо ядро, съставено от дългогодишните самодейки Жека Костадинова, Емилия Георгиева, Ирина Ганчева, Керушка Точева и Янка Тенчева, запазиха функционирането и. Разбира се най-голям дял за подготовката и изявите на групата има художествения ръководител Латка Иванова. Късмет е за читалището, а и за Скобелево като цяло, че разполага с един неизчерпаем певчески талант, разнасящ красотата на българската народна песен и повдигащ българския дух. И през 2022г. тя донесе за читалището златен медал от Националния фестивал с Международно участие в с. П. Серафимово, обл. Смолян. Под нейно ръководство групата завоюва сребърен медал. В гр. Неделино преди изявата на нашите самодейки се изля проливен дъжд, но въпреки това те издържаха и получиха медали – сребърен за индивидуално изпълнение и бронзов за групата. Фолклорната група гостува на селата: с. Крум, с. Ябълково, с. Сталево/два пъти/, с. Върбица, с. Горски извор/два пъти/.

Благотворителността е важно направление в дейността на читалищното настоятелство. Две важни инициативи бяха проведени през 2022г., освен организирани от общ. Димитров-

град. Събрани бяха скромни средства за украински бежанец Николай Радев, с това показахме нашата съпричастност към засегнатите от войната. ЧН взе решение за Коледни подаръци в размер на 100 лв. за хора с увреждания от Дневния център гр. Димитровград.

Скобелевските самодейки и читалищни активистки се проявяват не само в пеенето и ритуалите, но и в сферата на кулинарията. Отлично беше представянето както в с. Сталево „С гозбите на баба“, така и на общинската Коледна трапеза в гр. Димитровград. С изключителен усет и проявена инициатива се откри Стаянка Николова, която внесе новаторство и естетика чрез колоритно подредената маса и оригиналните хрумвания – пълнената тиква, ритуалната пита, с която спечели първо място. Благодарност заслужават и Мая Иванова, Керушка Точева, Колка Делчева, Дорка Толева, Минка Атанасова, Иринка Ганчева, Емилия Георгиева, които показват изключителни умения в кулинарията. Широка е сферата на културни прояви и ЧН се старее да разширява обхвата и разнообразява формите и средствата. В бъдеще този дух следва да продължи и се усъвършенства. Наложителни са по-ефективни мерки в ангажирането на децата през лятната ваканция. Приоритет следва да бъде работата на читалищното настоятелство с подрастващото поколение.

III. Усъвършенстване на материалната база и финансовата дейност

За 2022 г. ни беше разпределена субсидия в размер на 23437,96 лв. за читалищна дейност, 5000 лв. Общинска субсидия за ремонт на покрива. Получихме 1500 лв. от спечелен при община Димитровград проект „Национални Яворови тържества, с международно участие“. От рента на селскостопанска земя

постъпиха в бюджета на читалището 1560лв. Събран беше членски внос 165лв. и от други приходи /томбола/ 50лв. от дарения 650лв. Остатък от 2021г. – 944,64лв. Общо приходи за 2022г. – 28309,64лв.

10 000лв. бяха изразходвани за четирите културни прояви – озвучаване, видеозаписи, жури, книгоиздателство, транспортни разходи. За транспортни разходи, нощувки и дневни в два международни фестивала – 3500лв. За традиционните ежемесечни празници в Скобелево, гостувания в съседни села и кулинарни изложби – 200лв.

Хонорар на служителите и общия работник в читалището – 7680лв. Хонорар на художествени ръководители на танцовия състав, фолклорна група и изобразително изкуство – 3840лв.

Хонорари за жури – 600лв., хонорари за беседи – 300лв.

Останалото е за канцеларски разходи материали за читалището, награди и други. Значителни средства над 2000лв. се заделят и за работа с децата – за организиране викторини, конкурси и други, които в бъдещия бюджет следва да бъдат увеличени. Всеки финансов разход е предшестван от решение на читалищното настоятелство. Средствата са изразходвани при пълна прозрачност и публичност.

Бюджетът, който предстои да приемем в това събрание следва добре да анализираме и го приемем такъв, че да може най-ефективно да съдейства за развитие на читалищната дейност.

IV. Ръководство и управление на читалищната дейност

Настоятелството продължава да работи в екип. Своевременно се обсъждат и анализират проблеми, планове, отчети и други.

През 2022г. са проведени общо 13 заседания на ЧН и едно общо събрание. Председателя на читалището участва активно в

реализиране на планираните ремонтни дейности в читалищната сграда/ремонтиран беше част от покрива/,помага и подкрепя разработката и реализиране на проекти,за разнообразяване на културния живот на селото. Секретаря и библиотекарят работят съвместно по планиране,организиране и отчитане на читалищната дейност.Подобрена бе работата с децата през лятната ваканция,което помогна при изявата им на традиционното детско парти на 22.09.2022г.

Извършена беше инвентаризация на наличната българска литература;спечелен бе проект при общ.Димитровград в размер на 1500лв.

До м.ноември 2022г.касиер-домакинската длъжност се изпълняваше отговорно от Жека Костадинова,за което читалището и изказва благодарност.По обективни причини се наложи тези функции да бъдат възложени съответно на Янка Христозова и Тинка Янева.

Консултант-счетоводител от Димитровград изготвя ежемесечно финансови справки за приходите и разходите.

Недялка Георгиева като член на настоятелството помага в организирането и провеждането на културните прояви в селото. Читалищното настоятелство реализира своята дейност,като се опира на широк кръг читалищни активисти.Сериозна помощ ни оказва Таня Маринова при подготовката на проекти и тържества.Вече споменах в разделите по-горе за самодейките и участничките в различните културни прояви,кулинарни изложби и други.

Проверителната комисия извърши планираните проверки- 4бр. на всяко тримесечие по една проверка.Констатациите са,че финансовите средства се изразходват целесъобразно и прозрачно.

Уважаеми читалищни членове,

Много важно условие за по-голяма ефективност в културно-просветната дейност на читалището е доброто взаимодействие с други институции, органи и организации. Особено много разчитаме на колектива на ОУ,,В.Левски“с.Ябълково, който е наш незаменим партньор в реализиране на редица културни инициативи с децата. Много добро е взаимодействието и с пенсионерския клуб при организиране на всички местни празници. Уредника на клуба Мая Иванова се включва много активно и лично участва при подготовка на редица културни изложби и коктейли.

Малко са читалищата в общината, които могат да се похвалят с такива трайни контакти и значимо партньорство, които имаме с НЛМ гр.София; СПН гр.София; НЧ,,П.К.Яворов“ и къща музей П.К.Яворов гр.Чирпан; дружество за просвета и култура ,, Ереван“ гр.Пловдив. Това е много важно условие за по-висока научност и резултатност в реализиране на културно-просветната дейност сред населението.

Драги читалищни членове на 07.07.2023г. излиза мандата на настоящето ръководство на читалището. Много е важно да се помисли кого ще изберем, защото читалищната дейност изисква хора с големи сърца, с широки познания и високо чувство за отговорност.

Нека всички заедно, с нестихващ ентузиазъм утвърждаваме положителното в работата, като го изпълваме с ново съдържание съответстващо с духа на времето.

Благодарим за вниманието.

Годишен отчет

За приходите и разходите на НЧ,,Искрица 1901“с.Скобелево за 2022г.

I.Приходи

- 1.Остатък от 2021г. – 944,64лв.
  - 2.Държавна субсидия – 23437,90лв.
  - 3.Рента от селскостопанска земя – 1560лв.
  - 4.Дарения – 650лв.
  - 5.Членски внос – 165лв.
  - 6.Други приходи – 50лв./ от томбола/
- Общо приходи за 2022г. – 28309,64лв.

II.Разходи

- 1.Възнаграждения по извън трудови взаимоотношения, осигурителни вноски за ДОО и други. / тук влизат хонорарите на секретаря,библиотекаря,общия работник, ръководителите на художествени състави,членове на жури, срещи с поети и други/ - 12587,86лв.
- 2.Храна за участие в юбилейни тържества,детски тържества и други – 2405,07лв.
- 3.Материали – 3235,27лв.
- 4.Разходи за външни услуги / телефон,транспорт,озвучаване, видеозаписи и други / - 5116,41лв.
- 5.Платени данъци,мита и такси – 460,79лв.

НЧ,,Искрица 1901“с.Скобелево

6.Командировки в страната – 1750лв.

7.Други разходи – 2350лв.

Общо разходи за 2022г. – 27905,40лв.

Остатък за 2022г. – 404,24лв.

Отчетът е приет на Общо събрание на ЧН,проведено на
..... с протокол №.....

Секретар,

Янка Христозова

Председател,

Емил Маринов